

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Nro. 3.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Januariusnak 11-ik napján
1803-ik esztendőben.*

Helvétziai Respublika.

Schwytz, Decemb. 26-dikán. Olyan hír kezdett szárnyalni a' szegény Helvétzia felett, hogy tölle az úgy nevezett Waadlandal (Frantzia Helvétziával) egygyütt, a' Solothurni Kanton is elszakadtódn, és a' Wallis példája szerént, ezekből is egy kistsiny magános Respublika formálódni fogna. — Hogy ez a' dolog talám nem éppen tsupa hír, vagy leg alább valamely kistsiny részében valami valóság is lehet, egy Decemb. 26-ikán költ Solothurni levélből gyanithatni, mellyben az olvastatik, hogy ezen Kanton béli faluk közzül sokak fel szabadittattak a' Frantzia sereg élelmire tartozó adó alól, azért, hogy ezek, a' Frantzia g.

Izág és Helvétzia között lejendő határnak végső elintéztetődése alkalmatosságával, Frantzia országhoz fognak tsatoltatni.

Az Aarburgi várba fogságra vitetett előkelő Helvétus személyekkel, egyéb eránt nagy ki-mélléffel kezdettek bänni egy idő ólta: hanem a' fegyvert, ágyukat, vadász pufzkákat, &c, még máig is mind takarítják ki az ország' belső részeiről Waadtland felé, azzal a' külömbséggel mindazonáltal, hogy némely Kántonokban a' paradéra való kofzperdekot, 's vadász puskákat, meg hagyják a' polgároknál.

Tigurumban pontosan megvizsgáltatnak és megbetsülternek mind azok a' kárók, a' melyeket az utolsó felzendülés alkalmatosságával való ágyuzás által a' Gen. Andermatt serege tett a' lakosoknak. Mind egygyütt 184 bombik, tüzes vasfazakak, és egyéb e' féle rontó golyobisok estek vólt tsupán a' magános polgárházakra; a' közönséges piatzokra, kertekbe, és tókba hullott golyobisok nintsenek ide számlálva.

A' Párisból érkezett levelek szerént már lehet Helvétziának jövendő béli sorsa felől ennyit tudni, hogy az egész országot il'ethető dolgok' e.intézésire, egy közönséges Dietája fog lenni, mellynek tagjai egész életekre választatnak a' nép által, és a' melly minden elztendőben ölfzfe gyülekezvén egyfzer, egy hónapig tartja tanátskozá-sait.

Minthogy az idegen közönséges levelek, tsak valami töredékit adták ki annak a' levélnek, mellyet az Eiső Konzúl a' Párisban lévő Helvétusok Konzultájokhoz intézett vólt: erre nézve magok a' Helvétziai levelek közlik ezt már most

égsz valósága fzerént; 's mi is ezek után ekkép-
pen közölhetjük magyar nyelven: — „

„Helvétziai Respublika' 18 Kántonainak pol-
gár Küldöttjei! A' ti hazátok állapotja térhes:
mértékleteffég, böltseffég, és indulataiknak felálda-
zása, szükségesek meg tarthatására. Égsz Euro-
pa színe előtt válaltam az Érette való hathatós
közbenjárást magamra: tartozásom fzerént meg
fogok ezen felséges kötelességnek félelni; a' mely
valamint a' ti segedelmetek nélkül igen terhes,
úgy ezzel egygyütt tsekélység fog lenni. Hel-
vétzia, sem azokra a' történetekre nézve, a'
mellyek ő benne több századok alatt egymásután
következtek, sem külső határaitra és belső fekvésé-
re nézve, sem külömbkülömb vidékein találtató
nyelve, vallása; különösen pedig szokása béli rend
kívül való külömbkülömbféleségére nézve, semmi
más Státushoz nem hasonló. A' ti hazátokat a'
természet formálta öfzfe szövetkezett részekből
álló országga: ezen, erőszakot tenni akarni, nem
illene böls emberhez. A' környülállások, és a'
múlt századok' tulajdonságaik hozták magokkal,
hogy hazátokban, rész fzerént uralkodói jussal bíró,
rész fzerént mások alá vettetett népek találtassanak:
a' környülállások és az új század természete, igaz-
ságcsabban és okasabban, a' jusok eránt való egyen-
lőséget állította fel minden vidékeitek között.
Több Kántonaitok századoktól fogva a' tsupa Nép-
országglás módja (Democratia) alatt éltek: más
Kántonaitokban néhány Familiák vették magokhoz
a' hatalmat, és az ilyenekben, uralkodók is, alatt-
valók is együtt voltak; Az ötet körülvévő Olasz
ország, Savoya, Frantzia ország, és Alsatzia la-

36

kosaiknak természeti tulajdonságaik okozták ő benne a' dolgoknak ezen rendjeket. Ezen szomszéd országoknak állapotjuk már meg változott: és a' ti első szükségetek és első jussotok azon fundálódik, hogy minden egymás felett való prerogativaitokról le mondjatok. —

„Mind tulajdon nemzeteknek, mind a' titeket körül vévő nagy országoknak költsönös javok kívánnya — 1)ször, hogy 18 Kantonaitok egymás között egyenlő jussal bírjanak — 2)ször, hogy mások felett való elsőséggel bíró familiáitok (a' Patrioiusok) erről le mondjanak — 3)ször, hogy olyan szövetség álljon fel Kantonaitok között, a' melly szerént mindeniknek magános kormányoztatása, különböző szokásaival, nyelvével, gondolkodása módjával - és hasznával fennállhatóság, intéztetődjön el. Mikor ez meg lesz, ekkor azt kell meg határoznotok, hogy Kantonaitok mi némű függéssel légyenek egymáshoz; a' Közép, vagy minnyájtokra kiterjedő Országló Hatalom; korántsem olyan fontos dolog reátok nézve, mint 18 Kantonaitoké különkülön; sem finantziátok; sem fegyveres seregeitek, sem kormányoztatások módja, nem lehet nállatok mindenütt egyenlő. Soha nem tartottatok zsóldos népet; nagy finantziátok nem lehet; még Követeket sem tarthattok állandóan a' külső Hatalmasságoknál. A' Frantzia, Német, és Olasz országokat egymástól elválasztó bértzek' téteteikre lévén helyheztetődve, ezen különböző nemzetek' természeti tulajdonságaikban egyfersmind részesültetek. Hazátoknak egygyik nemzettel való sem tartása (neutralitással), kereskedésenek virágzása, és familiai módon való kormányoztatások, azok a' fő dolgok, a' melly

népeteknek kedves lehet, 's benneteket fenntart-
hat. —

„Az én beszédem örökké e' volt Küldöttjei-
tekhez, midön ezek töllem állapotjok felöl taná-
tsot kérdettek. Ez, én előttem oly fundamento-
mosnak látszott lenni, hogy egész reménséggel vól-
tam, hogy maga a' dolog természete, rendkívül
való eszközöknek elővételek nélkül is, el vezérel
benneteket a' tzelra: hanem, éppen azok közte-
tek, a' kik ezt leg jobban érezni láttattak, voltak
ugyan azok, a' kik külömbkülömb haszonkeresés-
ból, mint Frantzia országának is ellenseger, ezen
kívül másutt kerestek pártfogót hazájóknak. Sem-
mi országlás módjai, mellyek kevés idő alatt nálla-
tok fel állottak, és a' mellyekről népetek azt gon-
dólhatta, hogy azok Frantzia országának kívánsá-
gával és javával ellenkezők, nem lehet tellyeffég-
gel javatokra. —

„Ugy beszéllvén hozzátok eddig, mint Helvé-
tziai polgár, szükség, hogy már úgy is beszélljek,
mint két nagy nemzet leg első tisztviseelője, és hogy
nyilván tudtotokra adjam azt, hogy Frantzia ország
és az Olafz Respublika soha meg nem szenvednek
nállatok egy olyan Országlás módját, a' melly az
ő ellenségeknak kedvező lehet. Negyven milliő
embereknek, a' ti szomszédaitoknak, kik nélkül
ti, sem mint magános személyek meg nem élhet-
nétek, sem mint Státus fenn nem állhatnátok, elég
méltó a' tekintetben való tartasásra. Szükség,
hogy rájok nézve semmi ellenséges dolog ne tör-
ténjen nállatok, hogy minden környülállásaitok egy-
gyeffégben légyenek az övékkel, és hogy, mint a'
múlt századok alatt történt, főbb javatokat, főbb
politikátokat, főbb köteleffégeket, ebben állani

tartsátok, hogy földeiteken semmi a' félét, a' mi a' Frantzia nép javát, és ditsóffégét, sem egyenesen sem mellesleg meg sérthetné, véghez menni meg ne engedjete. Ha tulajdon javatok, és annak szükséges volta, hogy egymás között való veszekedéseketek vége szakasztódjon, éngem' rá nem vehetett a' ti bajaitokba való avatkozásra; kéntelenített erre a' vélletek szomszédos Respublikáknak hafznok. A' ti felkelteitek, valósággal olyan személyek által vezéreltetek, a' kik ellennünk hadat viseltek vólt, és a' kiknek leg első hozzátok intézett szavok, a' régi egymás felett való elsősegre, és a' Frantzia nép bolizantására tzelozott. Szükség, hogy egygyik fél se, főképpen pedig, hogy az a' fél, a' melly meg verettett, telyefféggel ne gyözedelmeskedjék a' másikon. Kontra-Revolutziótoknak nem lehet lenni. —

„Helvétziának politikája örökké úgy tartatott Európában, mint a' melly egy részét tenné Frantzia ország, Savoya, és Mayland politikájoknak, minthogy az ő állapotjának mi voltával, ezeknek batorsága egészfzen öfzfze köttetve van. A' Frantzia Országlószéknek leg első tartozó köteleffége lészen az, hogy vigyázzon, hogy az ellene való ellenséges systema, köztetek soha lábra ne állhasson, és hogy az ő ellensége' emberei, köztetek fő tisztviselőkké ne lehessenek. Szükség, hogy Frantzia ország azon határának, a' melly nyilván vagyon, és a' melly tsak általotok fedeztetik, ne tsak semmi oka ne légyen a' nyúghatatlankodásra: hanem hogy a' felől is bizonyosok lehessünk, hogy, ha a' ti neutrallitásotokon valahogy erőfzak esne, a' ti Országlószéketeknek indulatja 's nemzeteteknek ja-

va, benneteket ezen esetben is inkább a' Frantzia Ország java mellé való szításra, mint sem a' néki ártásra, tzelezzon. En minden projektomokat, minden meg jegyzéseket, mellyeket ti, vagy együtt, vagy különkülön, vagy Kántonaitok szerént előmbe botsátani jónak tartándatok, meg fogok fontólni. Barthelemy, Fouché, Röderer, és Desmounier Senátorok, a' kikre bíztam, hogy gondolataitokat, s boldogúlhatasotoknak és hajrandóságaitoknak minémüségét tanulják ki, előmbe fognak mindent terjeszteni, a' mit akartok, hogy meg értsék.

„Költ St. Clouban, Frimaire 19-ikén. (Dec. 10-ikén. — Bonaparte. “

Frantzia Respublika.

Paris, Dec. 20-ik napján. Gen. Lasnes, ismét vissza nyerte a' Konzuláris testörző sereg béli fő Komendánságot, mellyet a' Lisbonai Udvarhoz való küldtetése előtt viselt. Azon vólt ugyan az Első Konzúl minden módon, hogy őtet vissza küldje, mint Követet, ezen udvarhoz: hanem Lasnes magát erre telyességgel rá nem vette. — Ó az Első Konzúl egyik sógora.

A' nevezetes Necker' hasonló nevezetes leánya Staelné, egy könyvet adott ki, De' Iphine nevezett alatt, a' mellyre ilyen szemöldök irást tett: — „Egy férjfinak tudni kell nem gondólni a' vélekedésekkel, egy aszfzonymnak pedig tudni kell azoknak fejet hajtani.“

A' Londoni Frantzia Követhoz olyan rendelést küldött az Első Konzúl, hogy az Angliai Ministeriumnál meg határozva tegyen jelentést, hogy Egyiptomot és Máltát az Anglus katonaság hagyja oda.

A' Frantzia Lycéumokban vagy Akadémiákban való tanulás állapotjának plánumát már az Első Konzúl is megerősítette, melly is summáson ennyiből áll: — „

„Leg nagyobb szorgalmatossággal tanittatnak a' Deák nyelv, és a' Mathesis. Az elsőre 3 osztendők határozottak. Tanittatnak továbbá, a' Geographia, História Physika, Astronomia, Chémia, Mineralogia, Tántzolás, Rajzolás, és Muzsika, 's egy szóval minden úgy nevezett szép tudományok. A' könnyéül való elmondásban, 's deklamálásban is gyakorolják az ifjakat. Egy Professornak sem szabad egyéb iskolai könyvet magyarázni, hanem csak a' melly eleibe szabattatik. A' melly tanuló jutalmat nyer, azt ingyen tanítják muzsikálni. — Egyéb erántsupa katonai Iában állanak ezen Lycéumok. Minden 30 fiúnak leszzen egy Kvártélymestere; egy tizt tanítja őket katonai módra maschirozni, fegyvert forgatni, viaskodni, &c. Kompaniákra osztatnak fel, minden Kompania áll 25 fiuból, 's mindenikben van egy Strázsamester és 4 Káplár, a' kik a' magokat leg jobban viselő tanulók közzül vállogattatnak ki. Mindent kompaniánként tsinálnak, esznek, sétálnak, laknak, &c. Tömlözt, koplalás, és arestom által büntettetnek. Ez az utolsó abban áll, hogy a' vétkesnek, az alatt, míg a' többek időt töltenek, az udvarnak egy szegeletében kell állani, és onnét nem szabad el menni. A' tömlöztzel való büntetés csak estvig tarthat: ha szükség, hogy éjzaka is tartson, hírt kell felőlle tenni a' Belső Ministernek. Minden ilyen iskolának van egy 1500 darab könyvből álló könyvesháza: de a' melyben csak az ott tanittató tudományokra tartozó könyvek.

lehetnek; a' Belső Minifter engedelve nélkül egy darab könyvet sem lehet bé vinni. Az egygyik tanuló Bibliothekáriusi tituluft visel. — Ezek jeles iskolai rendtartások.

Az Első Konzúl el kezdett élni azon tavaly nyert jussával, melly szerént a' bűnösnek büntetésit el engedheti, vagy gyengitheti. A' Cote-d'-Or nevű Departamentomban történt, hogy egy úgy nevezett V e t e r a n u s (öreg katona) két katona tiszte (polgári ruhában) egy olyan estvéli kisaszszonnyal sételni szémlélvén, a' leánt tollök el venni és fogházba vitték. Az egygyik tisztpattzával felelt a' katonának: ki is ezért még jobban fel indulván, oda kiáltotta a' Káplárját. Az alatt több tisztek is gyűltek a' lármára. A' Káplár nem esmervén öket, 's a' törvénynek eleget akaryán tétetni, addig buzgólkodott, hogy egygyik tiszten veszedelmes sebet ejtett, a' melly tselekedetiért azután 2 esztendei vasra itéltetett. Ez az az ember, a' kin Bonaparte a' megkegyelmezés jussát gyakorolni él kezdette, a' 2 esztendei vasson való fogságot, 6 hónapi tsupa fogságra változtatván.

Nagy Britannia.

Londonból Dec. 13-ikán. E' folyó hólnap 10-ik napján minifter Addington az Alsó Parlamentum eleibe terjesztette azon summát, melly a' jövő 1803-ik esztendőben a' Státus szükségeinek ki pótolására kivántatik. Ez a' summa pénz 22 millio, és 826237 font sterlingre megyen, mellynek két tizenheted részét Irlandia fogja fizetni. — A' nevezett finantz minifter szamvetése szerént, a' Státusnak jövő esztendőbéli jövedelmei elegendők lesznek azon summának bátorságossá va-

ló tételere, sőt még azon feljül is marad valami; következésképen nem leszen a' költsön pénzre szükség. — „Azt mondják, így szólott továbbá minster Addington, némellyek, hogy a' békeességtől fogva a' mi kereskedésünk meg tsökken; én pedig ellenkezőt mutathatok. A' ki vitetett portékáknak 1801-ik éftendőben 24 millió f. sterling-re ment az árra, ezen folyó 1802-ik éftendőben pedig 27 millió 800000-re. De koránt fints itt mind fel jegyezve, mivel ha minden ki vitt portékát fél veszünk, 50 milliónál is töbre ment. Angliának 1801 éft. tengeri kereskedésének fedezésére, 23395 matrozia (hajós legényre) volt szükség, 1802-ben pedig 33740-re. A' kereskedés illy virágzó állapotjának az én előttem volt minster vetette meg a' fundamentumát, és valamint a' Parlamentum böltséége, úgy az Anglusok állandó gondolkozása módja, és józan okoskodása erőllitette azt meg. — Én csak annyiban tettem ezen részben érdemessé magamat, hogy az előttem volt minsternek (Pitnek) nyomdokát követtem. — Néhányan azt állitják, hogy semmi bizodalma nints hozzám a' Publicumnak. Én e' pontot meg nem határozhatom; én a' nemzetnek szolgáló, és így jó uraim vannak ennékera — a' nemzet minden részre való hajlás nélkül meg fogja az én lépeseimet fontolni. A' miolta a' ministeriumba hivott engemet az én Királyom, az ólta a' köz boldogságnál egyéb tzelom nem vólt. — Ezután is ezen principium mellett akarok meg maradni.

„Érzem, hogy tselekedeteim igasságosok és egyenesek vóltak. Botsanátot kérek ezen Háztól, hogy ebben, noha most leg előbbször, egy oly tse-

kély személyről, milyen magam vagyok, én magam beszélek. —

„Országunknak semmi környüállásaiban nem láthatok valami okot a' nyughatatlankodásra. Midőn jövedelmüket így nevedni, kereskedésünket így terjedni szemlélem — midőn hajós seregünket olyan erőben lenni látom, a' melly, nem mondom (mivel azzal meg bántanám) hogy akár melly más hajós feréggel szembe állhat, hanem a' melly akár melly más hajós sereget feljúl halad, sőt egész Európa tengeri erejinek meg felelhet — midőn tudom, hogy rendes katonaseregeinken kívül egy 90 ezer emberből álló vidéki (Provincialis) sereghez is számot tarthatunk — midőn közöttünk, azt, a' mi minden dolognak a' lelke, a' mi nélkül minden gyenge és semmi, u. m. a' férjfiui bátorságot lában állani látom — midőn jól tudom, hogy ezen ország' lakosai, némely megvetendőket, (itt sokak kiáltották, hogy: halljuk! halljuk!), kiknek számok tsak a' tsapszékekben látszik felesnek lenni, hanem a' közönséges figyelmetesség előtt magokat el nem titkólhatják, ki vévén, egyenesen és hűségesen gondolkodnak — midőn mind ezeket látom, lehetetlen, hogy a' leg nagyobb bóldogságnál egyebet láthassak és remélhessek. Minthogy mi nem a' hadakozáson fundalódó nevedésre, és tsupa képzelődésen épülő plánunknak végrehajtására, hanem tsak a' békefélegből folyó bóldogsággal való bátorfagos élhetésre törekedünk: lehetetlen, hogy országunknak állapotján egész Európa ne örvendjen, 's ne bámuljon.“

Ugyantsak ezen Alsó Ház a' jövő esztendőre is rendelt még ujontan a' Frantzia kivándorlott papok számára egy majd 2 millió f. Sterlinge kból ál-

ló segedelmet — valamint szintén egy 220 ezer forintból álló summát a' hadi foglyok számára (!).

A' Felső Házban, kibotsátkozással beszéltettek Spencer és Carlisle, azt vetvén a' Ministerek szemire, hogy igasságtalanság volna, költséget kívánni, 's a' mellett a' Parlamentumot olyan bizontalanságban hagyni, hogy tsak annyit se tudhasson, hogy valyon ezen költség, békeféles vagy háborus készülétekre fog e' szolgálni? Igen különös az is, mondja Spencer, hogy a' Ministerek egy igen esméretes Irlandust (Napper Tandyt) tsupán a' Frantzia Respublikához viseltató kedvezésből szabadon botsátottak, és ki adtak légyen. — Hanem erre azt felelte Lord Pelham, hogy annak az Irlandusnak szabadon való botsátatása 's ki adattatása, telyefféggel nem a' Frantziákhoz való kedvezésből esett: hanem, hogy ez az Irlandus oly dolgokat nyilatkoztattott ki, hogy ötöt sokkal jobb vólt el botsátani, mint egyebet tsínálni vélle.

„Ministereink (igy szoll Lord Grenville) nagy summa segedelmeket kívánnak tóllünk, hogy feles számú szárazon való és hajós feregeket tartassanak: 's nekünk még is meg nem mondják, hogy a' katonaságot mi okon akarják fegyveres lában tartani. Békeféles van e', vagy hadakozás? Meg kellene Ministereinknek felelni ezen kérdésre előbb, hogy sem segedelmet kernének. Minden nyilatkozásaik, mellyeket ezen dologban tóllök kívánunk, nem hogy meg világositanának bennünket, hanem inkább homályosabbakká tefzik szemeinket. Az én gondolatom tehát az, hogy a' kívánt segedelemben meg ne egygyezzünk addig, míg meg határozva meg nem mondják, hogy: há-

borunk van e' Frantzia országgal, vagy békességünk?

A' Ministerium olyan nyilatkozatást tétett L. Grenvillnek ezen beszédére, hogy a' Ministerek ilyen kényes dolog felől bővebb magyarázatba közönségesen ki nem botsátkozhatnak: és ha a' Parlamentum e' felől többet tudni kíván, szükség, hogy kérésével által a' Királyhoz folyamodjon.

Londónból Decemb. 19-dikén. Az itt ki jövő Morning Post nevű Ujságban sok egyéb e' felek között, ezeket olvassuk: — „Seregeink még Málta szigete' birtokában vannak. A' Ministereink' részén lévők ezt mondják: hogy Anglia nem adhatja ki ezen szigetet, minthogy legelőbb a' Frantziák szegték meg az Amiensi Kötét. Azonban illő volna, hogy ő ezen állatást valóságának lenni egész Európa előtt meg mutassa. Ha ezt meg bizonyíthatja, kérjen elégtételt: 's mihielyt ezt nyert, azonnal hagyja oda Málta szigetét. Hanem ezen szigetet olyan megbántódásainkért való elégtételül, mellyekért nyilvánosság szót tenni nem merünk, alacsonyosság és hűségtelesség. — Azt is közönségesen erőssítik Ministereink ezen Parlamentumban, hogy ók Helvétziának belső állapotjába mind ez ideig nem avatkoztak. Még is közönségesen írja a' Frantzia Konzuláris Ujság, a' Moniteur, hogy az Anglus Agens Moore, Konstantzban tartózkodott legyen egy darabig 's ott, a' Helvétziai utolsó revolútzio fejeivel tanácskozásokat tartott. Hogy kelljen ezt magyaráznunk? Ha igaz, a' mit a' Moniteur ír, szükség Ministereinknek magokat ellene védelmezni;

vagy ha igazán Konstantzban járt Moore, egyenesen meg kell azt vallani. Ha csak úgy volt Moore Konstantzban, mint Követség béli Kém, ugyan roszfűl vitte még tsuk a' spioni munkát is véghez, hogy olyan könnyen reá esmertek.

A' Londonban lévő Frantzia Követtel Gen. Andreossyval, leg többet Sir Sidney Smith van egygyütt, a' kiról el lehet mondani, hogy az egész Frantzia revoluzciónak ideje alatt egy leg veszedelmesebb ellensége volt a' Frantziáknak. Majd minden nap látogatják egymást. — Maddox és Patzovexii, Londoni híres Verekedők, egy állason ismét igen nevezetes verekedést tartottak ökleikkel Dec. 20-ikán. Leg alább 40 ezer nézője volt ezen két balgatagnak. Egy egész oráig és 10 minutáig küszködtek, és 74 versben kezdték újra a' viaskodást; midőn végezetre Maddox, el lankadván, a' másíknak kéntelenítetett engedni a' győzedelmi ditsóséget, és nyereséget.

London, Déc. 20-ikán. A' háború alatt kardal szolgált tisztjeink, a' magános házakban való komédiajádzásra kezdték számosan adni magokat, kikre nézve ezt a' kérdést olvassuk közönséges leveleinkben: hogy a' Márs fiaihoz illő foglalatosságnak lehet e' az e' félét tartanunk?

Az Angliai Parlamentum Házaiban a' Konstituzió természeté szerént mind örökké fenn állani szokott két ellenkező pártokra nézve, minden eddig való vetélkedésekből azt leket ki hozni, hogy a' Pitt ideje béli Oppozitziónak állapotja; egészszem meg változott, és egészszem különböző egy-

gyesülések vannak származásban. A' régi Oppozitzió tagjai, Fox, Grey, Tierney, Gr. Moira, 's többek, nyilvánosságosan az Addington és a' több Ministerek' pártjokhoz tsatolták magokat. A' mostani ügy nevezetű Oppozitziót ellenben tsak a' Pitt barátjai, Windham, Grenville, 's a' több ezekkel egy értelemben lévők formálják. — Addington egész törekedéssel azon van, hogy a' pénzpazérlásban és a' Státus egyéb dolgaiban való vizsgáltaéleseknek, eleit vehesse: a' mi pedig Pittet illeti, felőlle azt jegyzik meg, hogyha a' Magyarország felé nézve bár mi meg vesztegethetőtlennek lenni bizonyította is magát: teremtményeinek tsakugyan igen szabad mezőt engedett, a' kik az ő kegyelmeivel vizsgálván, azokkal uzsoráztak, penziokat olstogattak ki, új tiztségeket állítottak fel, 's több e' félek.

Elegyes Dolgok.

Frantzia Ex-Director Barras, a' ki abban az időben, a' midőn azon Respublika kórmányát maga kezére vette volna Bonaparte, nagy tekintetben élt, és az előttünk esméretes Van der Noot, a' ki az Ausztriai Német Alföldet néhai II. Jósef Császár ellen fellázasztotta, most Brüsszelben privatizálnak. — Azoknak a' Belga tizteknek, a' kik a' Helytartó Fejedelem kedviért honynyaikból ki költöztek, ígéretet tett az Orániai örökös Herczeg az eránt, hogy a' Német Országban általa fel állittatandó hadi nép közt bizonyossan applicaltatni fogja.

Magyar Ország.

Sopronban, az 1-ső hó 5-dikén: Ez azon idő pont, ez azon egyik kellő része az elzandó-

nek, mellyben Társaságunk előbbi szokása szerént öröm innepét tartotta. A' Jeles gyülekezet megjelenésekor érzették társaink, mennyire ébred a' tsekély tehetség' hamvas szikráiból is láng, ha élesztetik. Örültünk számos Uraságok szives indulatit tapasztalván, mellytől serkentetvén, munkáink hallására fel gyülekeztek. Ezen gyámolink közikben vólt szerentsénk látni Mélt. Gróf Bethleni Bethlen Urat is Erdélyből, a' ki ha a' többekkel együtt elménk tsekély szüleményeivel megelégedett, annál nagyobb serentse reánk nézve. — A' folyó hójelszóentratívánisítépülnetáryllyajmondóttuk el munkáinkat. Berzsényi Zsigmond R. Titoknok, a' Haza javáért tett buzgó faradozás' ditső jutalmait feftegetvén, bé közönte. Gömbös János A. Titoknok az időgyorsde hafznos le folyásáról Záfó rendi szerint, versezett. Rátz János szabad beszédben szájolta, mint szerezhetni halhatatlan nevet. Lampért György alagában azon módokat tette ki, mellyek által a' hálaadatosság magát leg inkább ki mutatja. Balassa János az egyenetlenség szomorúkövetkezéseiről szólott folyó beszédben. Döbrönte i Gábor Könyvtartónk a' Magyar nyelv' vizfontagságairól dalolván, hat lábú versekben meg közönte a' fő rendü halgatóság' innepünkre lett meg alázását 's eddig mutatott kegyességét. Utóljára pedig T. T. Tzinke Ferencz Ur' a' Budai fő Gimnazium egyik nagy érdemü Tanítójának ekkoriban hozzánk érkezett, 's T. T. élölülő Urunk által el olvasott szép munkája fejezte bé öröm innepünket; 's a' midön drága pártfogóinknak boldog új esztendőt kívántunk, el szílotunk.